

HRVATSKO KEMIJSKO DRUŠTVO
Zapisnik redovite godišnje skupštine

Redovita Godišnja skupština Hrvatskoga kemijskog društva održana je u četvrtak 10. prosinca 1998. godine u predavaonici Zavoda za organsku kemiju Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, Strossmayerov trg 14, Zagreb.

Početak skupštine: 17 sati i 10 minuta.

Predložen je sljedeći dnevni red:

1. Pozdrav predsjednika
2. Predavanje predsjednika: »Primjena stabilnih izotopa u molekularnoj spektroskopiji«
3. Biranje dvojice zapisničara i dva ovjervitelja zapisnika
4. Dodjela povelja počasnim članovima HKD
5. Izvještaj predsjednika, tajnika, blagajnika, nadzornog odbora, pročelnika podružnica (Split, Rijeka i Istra, Osijek), glavnog urednika časopisa *Croatia Chemica Acta* i pročelnika sekcije za kemijsku izobrazbu
6. Rasprava o izvještajima
7. Rasprava o prijedlozima podnesenim Skupštini u skladu sa čl. 20 Statuta
8. Razrješnica Upravnom odboru HKD i Redakcijskom odboru CCA
9. Izbor časnika za mandatno razdoblje 1998–2000. godine
10. Plan rada za sljedeće razdoblje.

Prisutni: Odaziv članova bio je neobično velik, tako da je dvorana bila dupkom puna.

Ad. 1. Skupštinu je otvorio predsjednik HKD Zlatko Meić, koji je pozdravio sve nazočne članova Društva.

Ad. 2. Predsjednik HKD Zlatko Meić potom je održao zanimljivo predavanje pod nazivom: »Primjena izotopa u molekularnoj spektroskopiji«.

Ad. 3. Po završetku predavanja nastavljeno je s radnim dijelom Skupštine. Predloženi su i izabrani zapisničari: Tomica Hrenar i Davor Kidemet, te ovjervitelji zapisnika Andreja Lesac i Hrvoj Vančik.

Ad. 4. Predsjednik Zlatko Meić naglasio je da u proteklih 30 godina HKD nije dodijelio niti jednu nagradu. Zato je ove godine, po prvi puta, odlučeno da se zaslužnim članovima dodijeli Povelja HKD. Nagrade su dodjeljene na temelju znanstvenih radova, te rada u uredništvu CCA i odborima HKD. Gđi Veri Mikulčić, koja je preko 40 godina radila kao tajnica HKD i u CCA dodjeljena je Povelja HKD. Uz povelju, kao izrazi zahvalnosti, predana joj je i slika Ivana Lackovića Croate, tanjur Josipa Generalića i cvijeće.

Povelju HKD dobili su: Smiljko Ašperger, Krešimir Balenović (odbio je nagradu), Marko Branica, Drago Grdenić, Krešimir Jakopčić, Dina Keglević, Boris Kamenar, Siniša Maričić, Egon Matijević, Mirko Mirnik, Matko Orhanović, Milan Randić, Rativoj Seiwerth, Dionis E. Sunko, Vinko Škarić. Dobitnici Povelje postaju počasni članovi HKD i kao nagradu dobivaju pretplatu na CCA.

Nakon podjele Povelja gđa. Vera Mikulčić zahvalila se svim predsjednicima HKD i urednicima CCA, a naročito Vladimiru Simeonu i Branku Kaitneru na suradnji, te grupi kemičara iz Splita i Rijeke. U ime dobitnika Povelje zahvalio se R. Seiwerth, istaknuvši da su nagrade HKD vrlo rijetke i da su ovo prve nagrade u društvu, te su dobitnici ponosni zbog toga. Ove nagrade olakšat će im umirovljeničke dane i znače da još uvijek nisu zaboravljeni. Na kraju je predsjednik Z. Meić još jednom čestitao svim dobitnicima Povelja.

Ad. 5. Uz poziv na Skupštinu, svaki član društva dobio je pismene izvještaje predsjednika, tajnika, blagajnika i glavnog urednika CCA za proteklo jednogodišnje razdoblje.

Z. Meić

Izveštaj predsjednika Hrvatskoga kemijskog društva (za razdoblje lipanj 1997. – studeni 1998. g.)

U siječnju 1998. g. održana je Izvanredna skupština Hrvatskoga kemijskog društva, organizirana zbog hitnoga usvajanja novoga Statuta i registracije Društva u skladu s novim Zakonom o udruženjima građana. Ova, dakle redovita Godišnja skupština, događa se u neuobičajeno vrijeme – krajem godine. Među članovima Upravnog odbora vlada uvjerenje, da je vrijeme neposredno prije ljetnog odmora neprikladnije za održavanje Skupštine nego nakon praznika, kada je većina članova Društva već ponovo aktivna, ali ne i preopterećena obvezama. Neposredan povod za odgodu na jesenski termin bio je otkaz dvoje kandidata za mjesto predsjednika u doba priprema za Skupštinu, a zamjenu nije bilo moguće naći u tako kratkom roku. Kasnije

konzultacije članova UO s istaknutim članovima HKD na usklađivanju stavova oko kvalitetnih kandidata za predsjednika doveli su do daljnjeg pomaka termina. Dio razloga za odgodu termina Godišnje skupštine leže u prezauletosti predsjednika.

Zadaća je ove Skupštine usvojiti konačno Financijsko izvješće za 1997. g. i razmotriti privremeno izvješće za 1998. g. Zato je potrebno odrediti termin održavanja Godišnje skupštine u skladu s tim zahtjevom.

U razdoblju od Skupštine održane u lipnju 1997. g. UO HKD je u suradnji s UO Hrvatskoga društva kemijskih inženjera i tehnologa (HDKI) započeo s organizacijom XVI. Skupa hrvatskih kemičara i kemijskih inženjera, koji će se održati u Splitu od 23. – 26. veljače 1999. g. UO HKD imenovao je dio članstva Organizacijskog i znanstvenog odbora Skupa, kojemu predsjedava prof. dr. sc. Ž. Kurtanjek, prema prijedlogu HDKI. U skladu sa svojim višegodišnjim nastojanjima HKD o održavanju visokog znanstvenog standarda ovoga skupa, naši članovi Odbora predložili su pretežni dio plenarnih i niz kvalitetnih sekcijских predavača. Za razliku od prethodnoga Skupa, sada će pretežiti dio predavača biti iz Hrvatske, a uključena su i dva naša profesora, koji rade u inozemstvu (M. Radman i Ž. Olujić). Hrvatsko kemijsko društvo bilo je pokrovitelj nekoliko domaćih i međunarodnih skupova, koji su se održali u Hrvatskoj u navedenom razdoblju. Pojediniosti se mogu naći u izvješću tajnika.

Program poticajnih nagrada mladim znanstvenicima odvija se uspješno. Za 1997. g. Nagradu za fizikalnu kemiju, koju donira prof. dr. sc. E. Matijević, dobio je dr. sc. Mladen Vinković iz Istraživačkog instituta Pliva d. d., na prijedlog povjerenstva u sastavu N. Kallay, Vl. Simeon i Z. Meić. Na prijedlog povjerenstva u sastavu N. Kallay, Vl. Simeon i T. Cvitaš nagrada za 1998. g. dodijeljena je dr. sc. Sanji Sekušak iz Instituta »Ruđer Bošković«. Poticajna Nagrada za organsku kemiju Vladimir Prelog, koju sponzorira Pliva d. d., za 1998. g. dodijeljena je na prijedlog povjerenstva u sastavu M. Dumić, K. Kovačević, V. Šunjić i M. Žinić mr. sc. Goranu Kragolu iz Instituta »Ruđer Bošković«. S Plivom je dogovoreno da se ubuduće nagrada dodjeljuje svake godine, da bi se što bolje potaknulo istraživanje u području organske kemije, koja ima dugu tradiciju u Hrvatskoj. Pojediniosti o nagrađenima i njihovim predavanjima održanim prigodom dodjele mogu se naći u izvješću tajnika.

U proteklom razdoblju nije bilo prijedloga za nagradu HKD Medalja Božo Težak. S obzirom da između poticajnih nagrada za mlade istraživače i spomenute medalje koja se može smatrati nagradom za životno djelo, predsjednik i potpredsjednik HKD predložili su UO HKD da se dodijeli počasno članstvo najzaslužnijim seniornim članovima HKD, koji su svojim znanstvenim radom i angažmanom u Hrvatskome kemijskom društvu i časopisu *Croatica Chemica Acta* zadužili Društvo. Kriteriji za takav izbor predloženi su UO u

proljeće 1998. g., a na sjednici 24. 11. 1998. g. usvojeni, zajedno s popisom predloženih kandidata. S obzirom na to da se radi o prvoj podjeli takvih priznanja i da se razmatralo nekoliko desetaka potencijalnih nagrađenika, usvojen je stav, da se nagrade doajeni HKD iznad 65. g. starosti. Lista nagrađenih nalazi se u prilogu materijalima za Godišnju skupštinu. Povelje počasnim članovima Društva će se dodijeliti dobitnicima na Godišnjoj skupštini HKD 10. prosinca 1998. g. u Zagrebu.

Povodom dodjele nagrade HAZU J. J. Strossmayer za 1997.g. knjizi »Hrvatska nomenklatura anorganske kemije«, u prosincu 1997. g. održan je izvanredni kolokvij HKD s temom prihvata novoga prijedloga anorganske kemijske nomenklature godinu dana nakon pojave knjige. Nakon uvodne riječi urednika prijevoda prof. dr. sc. Vl. Simeona i komentara predstavnika izdavača (Školska knjiga), Ministarstva prosvjete i Hrvatskoga zavoda za standardizaciju, nastala je rasprava u kojoj su izražene pretežno pozitivne ocjene o samome prijedlogu nomenklature, kao i primjeni u školstvu i standardizaciji kemijskih naziva.

Od svoga osnutka u lipnju 1997. g. Sekcija za kemijsko obrazovanje, uključujući E-školu mladih znanstvenika, radi vrlo uspješno pod aktivnim voditeljstvom pročelnika prof. dr. sc. T. Cvitaša. Upravni odbor je nekoliko puta raspravljao o drugim sekcijama Društva, te zaključio da inicijativa treba poteći od članova zainteresiranih za rad tih sekcija, a ne treba biti nametnuta od strane UO. U svakom slučaju na ovome području djelatnosti HKD otvorene su sve opcije.

Međunarodna suradnja HKD i dalje se očituje uglavnom u sudjelovanju pojedinih članova HKD u tijelima IUPAC-a ili specijaliziranih međunarodnih odbora i komisija za pojedine kemijske discipline. Smatram da u buduće treba više pozornosti posvetiti povezanosti HKD kao znanstvenog društva s srodnim udrugama u svijetu.

Na svojoj sjednici 24. 11. 1998. g. UO je sa žaljenjem primio na znanje, da se gđa Vera Mikulčić povlači iz aktivnosti u našem Društvu, nakon što je nekoliko desetljeća odano radila za HKD i CCA. UO zahvalio je gđi. V. Mikulčić na ljubavi prema Društvu i predanom radu, koji će se dugo pamtili i biti uzor posvećenosti tome poslu za njene nasljednike. Sljedeći predsjednik i upravni odbor riješit će pitanje novoga suradnika. U buduće će rad na vođenju poslova HKD i uređivanju časopisa CCA biti olakšan nabavom osobnog računala s printerom, kao i smještajem, koji je znatno poboljšano susretljivošću pročelnika Fizikalno-kemijskog zavoda (V. Simeon i N. Kallay).

Financijsko stanje Društva je na rubu nužnih uvjeta, dakle daleko od dovoljnih. Očito je da na tome treba raditi što upornije, za što treba ispuniti i neke preduvjete. Molim Skupštinu da u otvorenoj, kolegijalnoj i dobronamjernoj raspravi pokuša pomoći UO u usmjerenju takve aktivnosti, kao i ostalim aspektima koji mogu poboljšati rad Društva.

Zlatko Mihalić

Izvještaj tajnika

Od prošle redovite Skupštine Hrvatskog kemijskog društva, održane 19. lipnja 1997., 9. siječnja 1998. održana je izvanredna Skupština Društva. Na njoj je donesen novi Statut Društva, što je bio zakonski preduvjet za registriranje HKD-a kao udruge u skladu sa novim zakonom o udrugama. U sklopu procesa registriranja, Ministarstvo uprave odobrilo je upotrebu riječi 'hrvatsko' u nazivu udruge. U svibnju 98. novi Statut je morao biti, u skladu s uputama Ministarstva uprave, neznatno mijenjan u odnosu na tekst prihvaćen na izvanrednoj skupštini. Potpuni tekst statuta bit će objavljen u istom broju časopisa *Croatia Chemica Acta* u kojem će biti objavljen i ovaj izvještaj.

U proteklom razdoblju održano je sedam kolokvija u organizaciji Hrvatskog kemijskog društva. Moderator kolokvija bio je dr. D. Vikić-Topić.

- prof. dr. sc. Mirko Mirnik u m., Prirodoslovno-matematički fakultet, Sveučilište u Zagrebu, Zagreb; *Elektrostatska i kemijska međudjelovanja u elektrolitima i ionskim dvoslojevima*, zajednički kolokvij HKD-a i Zavoda za fizičku kemiju Instituta R. Bošković
- prof. dr. sc. Ivar Ugi, Institut für Organische Chemie und Biochemie, Technische Universität München, Garching, Germany; *Multicomponent Reactions*, zajednički kolokvij HKD-a, NMR centra Instituta R. Bošković i Istraživačkog instituta PLIVA d.d.
- prof. dr. sc. Nenad Juranić, Mayo Clinic and Foundation, Rochester, Minnesota, USA; *Proučavanje interakcije proteina i vode primjenom spektroskopije nuklearne magnetske rezonancije*, Zajednički kolokvij HKD-a i NMR centra Instituta R. Bošković.
- prof. dr. sc. Howard Maskill, University of Newcastle upon Tyne, Newcastle upon Tyne, England; *New Chemistry of N-Nitrosohydroxylamines*, Zajednički kolokvij HKD-a i Laboratorija za molekulsku spektroskopiju, Laboratorija za fizikalno organsku kemiju i Grupe za kvantnu organsku kemiju Zavoda za organsku kemiju i biokemiju Instituta R. Bošković.
- prof. dr. sc. Srećko Kilić, Prirodoslovno-matematički fakultet, Sveučilište u Splitu, Split; *Nove spoznaje o dvoatomskim molekulama helija*, Zajednički kolokvij HKD-a i NMR centra Instituta R. Bošković.
- dr. sc. C. Oliver Kappe, Institut für Organische Chemie, Karl-Franz Universität, Graz, Austria; *Synthesis and Stereochemistry of Biofunctional Dihydropyrimidines*, zajednički kolokvij HKD-a, Zavoda za or-

gansku kemiju i biokemiju i Zavoda za fizičku kemiju Instituta R. Bošković.

- prof. dr. sc. Jerzy Cioslowski, Department of Chemistry and Supercomputer Computations Research Institute, Florida State University, Tallahassee, Florida, USA; *When NMR Identification of Reaction Products does not Suffice: Electronic Structure Calculations on Mechanisms of Combustion Processes*, Zajednički kolokvij HKD-a, Zavoda za fizičku kemiju i NMR centra Instituta R. Bošković.

U planu su bila još dva kolokvija, koja će se najvjerojatnije održati u sljedećoj godini (prof. Jurka Kidrič, Ljubljana, i prof. Ivars Kalvinish, predsjednik Latvijskog kemijskog društva). Zbog loše financijske situacije HKD-a, većinu predavanja financijski je podržao Institut Ruđer Bošković, pa su predavanja i održana na Institutu. Broj predavanja pod pokroviteljstvom HKD-a vjerojatno bio bi veći da tijekom prošle godine na IRB-u nije održan veliki broj predavanja uposlenika Instituta koja su bila obvezni dio njihovog izbora u znanstvena zvanja.

Održan je i jedan izvanredni kolokvij HKD-a pod naslovom V. Simeon: *Hrvatska anorganska nomenklatura – prvih godinu dana*. Pozvani govornici (V. Rapić, D. Benešić, S. Zima i M. Petković) prikazali su odjek knjige *Hrvatska nomenklatura anorganske kemije* te primjenu u njoj sadržanih preporuka HKD-a za imenovanje anorganskih spojeva u praksi.

U razdoblju od protekle Godišnje skupštine dodijeljene su tri poticajne nagrade mladim kemičarima, koji su tom prigodom održali predavanje: Dr sc M. Vinković (nagrada za fizikalnu kemiju 1997.): *Strukturna kemija u Plivi*, Mr. sc. G. Kragol (nagrada za organsku kemiju 1998.): *Sinteza i studij pregrađivanja policikličkih molekula* te Dr. sc. S. Sekušak (poticajna nagrada za fizikalnu kemiju 1998.): *Atmosferske reakcije pod povećalom kvantne kemije*.

Svoje akcije s drugim prirodoslovnim društvima HKD koordinira putem Hrvatskog prirodoslovnog društva (HPD). U razdoblju od prošle godišnje sjednice HKD-a održano je nekoliko sastanaka Malog i Velikog vijeća HPD-a, na kojima su sudjelovali delegirani predstavnici HKD-a: predsjednik ili tajnik.

Krajem proteklog razdoblja iz redovitih sredstava HKD-a uspjeli smo nabaviti osobno računalo, a iz sredstava *Elektronske škole* laserski pisac. To će omogućiti da se redoviti administrativni dio posla HKD-a ubrza i postane djelotvorniji.

K. Kovačević

Izvešće blagajnika

Na temelju financijske dokumentacije Hrvatskoga kemijskog društva u 1997. g. predlaže se Skupštini na odobrenje i prihvaćanje ovaj

RAČUN PRIHODA I RASHODA

A) PRIHODI	kn
1. Saldo iz prošle godine.	26.681,78
2. Članarina i član. pretplata članova za časopis CCA.	24.480,00
3. Prodaja publikacija.	13.428,62
4. Prodaja publikacija za devizna sredstva.	2.022,32
5. Prihodi od kamata	358,07
6. DOTACIJE	
a) Ministarstvo znanosti i tehnologije	
– za CCA kn	480.000,00
– za HKD	24.942,00 504.942,00
b) Zaklada Otvoreno društvo	
– za projekt E-škola mladih znanstvenika za podr. kemije kn	80.735,18 80.735,18
7. Ostali prihodi	25.350,94
Ukupno PRIHODI	687.998,91
B) RASHODI	
1. Troškovi izdav. djelat.	
– tisak CCA. kn	209.168,00
– uređivanje CCA	175.757,68
– materijal.	3.645,21
– poštarina.	48.927,22
– admin. računov. i pomoćni poslovi	23.732,21
– ostali troškovi	238,40 461,518.72
2. Troškovi HKD-a	
– materijal kn	4.886,60
– poštarina	3.615,05
– admin. računov. i pomoćni poslovi	11.891,10

– članarina IUPAC-u	5.617,40	
– ostali troškovi	15.304,56	41.314,71
3. Troškovi »E-škole«		
– materijal	kn 2.571,10	
– intelekt. usluge-honorari	38.620,84	
– putni troškovi	3.550,80	
– reprezentacija	122,30	
– Toshiba kompjutor	19.478,69	64.343,73
Ukupno RASHODI		567.177,73
C) SALDO 31. 12. 1997.		120.821,75

Za 1998. godinu predložen je

PRORAČUN ZA 1998. GODINU

A) PRIHODI	kn
1. Donos razlike iz prošle godine (»E-škola« 16.391,45)	120.821,75
2. Članarina	25.000,00
3. Članska pretplata za CCA	8.000,00
4. Prihodi od prodaje časopisa	14.000,00
5. Dotacije	
– MZT za CCA	408.000,00
– FOSI za »E-školu« mladih znanstvenika za područje kemije	143.387,00
6. Ostali prihodi	3.791,25
Ukupno PRIHODI	723.000,00
B) RASHODI	
1. Troškovi izdav. djelat	
– tisak CCA	kn 245.615,00
– uređivanje CCA	184.000,00
– materijal	4.000,00
– poštarina	40.000,00
– admin. računov. i pomoćni poslovi	25.697,00
– ostali troškovi	8.000,00
	507.312,00

2. Troškovi HKD-a		
– materijal	5.000,00	
– poštarina	5.000,00	
– članarina IUPAC-u	7.060,00	
– admin.račun. i pomoćni poslovi	12.849,00	
– ostali troškovi	26.000,55	55.909,55
3. Troškovi »E-škole«		
– materijal	5.000,00	
– oprema	6.949,00	
– literatura	10.000,00	
– intelekt. usluge	60.000,00	
– admin. i pom. poslovi	7.000,00	
– za djelatnost prema novom projektu (usluge i oprema)	65.840,45	159.778,45
– ostali troškovi	4.989,00	
Ukupni RASHODI		723.000,00

Izješće Nadzornog odbora

Završni račun za 1977. god. – temeljni financijski izvještaji

- Bilanca stanja
- Račun prihoda i rashoda
- Bilješke uz financijske izvještaje

sastavljeni su u skladu zakonskih propisa i predani su Državnom uredu za reviziju u propisanom roku.

Podaci iskazani u Izješću blagajnika odgovaraju knjigovodstvenom stanju i dokumentaciji.

Ostvareni prihodi iznose	kn 687.998,91
a prema proračunu (planu)	678.681,78
pa su gotovo identični	
Ukupni rashodi iznose	kn 567.177,16
prema proračunu	678.681,78
te je manje utrošeno od predviđenog	111.504,62
Positivna razlika – saldo 31.12.1977	kn 120.821,75

Na osnovi iskazanih podataka u Završnom računu Nadzorni odbor utvrđuje da je poslovanje Društva bilo uspješno.

N. Blažević

Izvešće Podružnice za Rijeku i Istru
za razdoblje od srpnja 1997. – do srpnja 1998.

Aktivnost Društva i dalje se očituje kroz održavanje kolokvija. Predavanja su heterogena, iz različitih područja, tako da svatko ima prilike čuti po koje predavanje iz područja svog užeg interesa. Do danas je održano 320 kolokvija. U razdoblju na koje se odnosi ovo izvješće, održano je 6 kolokvija (u privitku).

23. veljače 1998. proslavili smo 40. obljetnicu osnutka Društva. Društvo je osnovano 18. siječnja 1958. kao Hrvatsko kemijsko društvo – Rijeka.

Prof.dr.sc. Eugen Cerkovnikov, prvi pročelnik Zavoda za kemiju i biokemiju Medicinskog fakulteta u Rijeci, i članovi tadašnjeg Upravnog odbora Hrvatskog kemijskog društva, Zagreb, na čelu s njegovim predsjednikom prof. dr. Krešimirom Balenovićem, pokrenuli su inicijativu za osnivanje podružnice Hrvatskoga kemijskog društva u Rijeci.

18. siječnja 1958. godine u Velikoj predavaonici Medicinskog fakulteta u Rijeci održana je Osnivačka skupština, kojoj su prisustvovali:

- prof. dr. Vladimir Njegovan, osnivač HKD-a,
- prof. dr. Hrvoje Iveković, prorektor Sveučilišta u Zagrebu,
- prof. dr. Krešimir Balenović, predsjednik HKD u Zagrebu,
- prof. dr. Dragutin Fkleš, tajnik HKD u Zagrebu,
- prof. dr. Božo Težak, glavni urednik časopisa *Croatia Chemica Acta*,
- prof. dr. Silvije Novak, dekan Medicinskog fakulteta u Rijeci,
- prof. dr. Karlo Pansini, prodekan Medicinskog fakulteta u Rijeci,

i riječki kemičari, inženjeri, profesori, liječnici i farmaceuti, kao i studenti i prijatelji kemijskih znanosti. Za predsjednika riječke podružnice HKD-a je izabran prof. Eugen Cerkovnikov, za tajnika je bio izabran inž. Viktor Ružić, a za blagajnike Mladena Kirigin-Frančišković i Ante Gasparini, dipl. inženjeri kemije. Za predsjednika Nadzornog odbora osnivački skup je izabrao inž. Zvonka Babića iz Riječke tvornice papira.

Tog su dana u Rafineriji nafte Rijeka prigodna predavanja održali prof. Balenović, prof. Iveković, prof. Njegovan i prof. Težak.

Kao prvi zadatak Podružnica je pred sebe postavila okupljanje stručnjaka zainteresiranih za čistu i primijenjenu kemiju i razvitak znanstvene misli na području primorsko-istarske regije. Osnovna aktivnost našeg Društva ostala je nepromijenjena sve do današnjeg dana.

Željeli bismo naglasiti da je naše Društvo istovremeno podružnica svih triju društava HKD, HDKI i HBD, i da kao takvo djeluje jedinstveno.

1. kolokvij:

Predavač: dr.sc. Ljubinka Vitale,
znanstveni savjetnik Instituta »R. Bošković«, Zagreb

Tema: *Kretanja svjetskih istraživanja – od genoma ka proteomu*

2. kolokvij

Predavač: prof. dr.sc. Leo Klasinc,
Institut »R. Bošković«, Zagreb

Tema: *Ozon na Mediteranu*

3. kolokvij

Godišnja skupština povodom 40. obljetnice osnutka Hrvatskoga kemijskog društva

Predavač: Akademik Nenad Trinajstić

Tema: »*Croatica Chemica Acta*«

4. kolokvij

Predavač: mr.sc. Alenka Živković,
Zavod za javno zdravstvo Rijeka

Tema: *Klorirani ugljikovodici*

5. kolokvij

Predavač: dr.sc. Zvezdana Roller-Lutz,
Universität Bielefeld, Fakultät für Physik

Tema: *Laseri u medicini*

6. kolokvij

Predavač: dr.sc. Berislav Momčilović,
znanstveni savjetnik u Institutu
za medicinska istraživanja i medicinu rada, Zagreb

Tema: *Radonove kćeri u Alzheimerovoj i Parkinsonovoj bolesti*

N. Kuzmanović

Izješće Podružnice za Dalmaciju
za razdoblje lipanj 1997–lipnja 1998

U proteklom jednogodišnjem razdoblju od lipnja 1997. do lipnja 1998. Podružnica Split nastavila je svoju osnovnu aktivnost održavanja znanstvenih kolokvija. U tom razdoblju održani su sljedeći kolokviji:

152. kolokvij: Dr.sc. Nedjeljka Petric (Kemijско-tehnološki fakultet u Splitu) *Primjena termodinamičke analize na društvena kretanja (zbivanja)*

153. kolokvij: Dr.sc. Davor Juretić (Fakultet prirodoslovno-matematičkih znanosti i odgojnih područja u Splitu) *Nobelova nagrada za kemiju 1997. godine: Bioenergetika rada molekularnog stroja*

154. kolokvij: Dr.sc. Nada Bezić (Fakultet prirodoslovno- matematičkih znanosti i odgojnih područja u Splitu) *Kristalizacija Cucumovirusa križljavosti orašca*

155. kolokvij: Dr.sc. Vitomir Šunjić (Inst. »R. Bošković« – Zagreb) *Kiralnost u kemiji i kako je postići*

156. kolokvij: Dr.sc. Đurđa Vasić-Rački (Fakultet kemijskog inženjerstva i tehnologije – Zagreb) *Elektrodijaliza – industrijski membranski proces za čistiju proizvodnju*

157. kolokvij: Dr.sc. Dušan Ražem (Inst. »R. Bošković«- Zagreb) *Istraživanja kinetike brzih reakcija metodama radijacijske kemije i fotokemije*

S radom je nastavila i novoformirana Sekcija za nastavu Podružnice Split. Ta Sekcija svojim radom obuhvaća kemijsku obrazovnu djelatnost, te radi na što intezivnijoj suradnji profesora kemije osnovnih, srednjih škola i fakulteta. Sekcija trenutno broji 20-ak članova, a uvjereni smo da ćemo svojim radom, tj. kroz kolokvije i okrugle stolove s aktualnim temama privući i uspjeti uključiti u rad još veći broj nastavnika tj. profesora kemije. Sekcija je vrlo uspješno organizirala dva kolokvija.

2. kolokvij Dr. sc. Mirjana Nazor (Fakultet prirodoslovno- matematičkih znanosti i odgojnih područja u Splitu) *Motivacija za učenje*

3. kolokvij: Dr. sc. Ljiljana Aljinović (Kemijско-tehnološki fakultet u Splitu) *Kruti otpad i štetne tvari u okolišu*

Puna aktivnost Sekcije za nastavu očekuje se s početkom nove nastavne godine.

Potrebno je napomenuti da se svi kolokviji, kao i ostale društvene aktivnosti održavaju u prostorima Kemijско-tehnološkog fakulteta u Splitu. Taj Fakultet ujedno pruža i osnovnu financijsku pomoć Podružnici s obzirom da sredstva koja pristižu uplatom članarina članova nisu dostatna za osnovnu djelatnost Podružnice.

B. Šoveljak-Žuljević

Izvešće Podružnice za Slavoniju

U toku je anketa među prosvjetnim radnicima iz područja kemije o problemima u nastavi, njihovim željama i potrebama za produbljivanje znanja i slično, kako bi se svrhovito obnovio rad podsekcije za nastavu (u Domovinskom ratu prestala djelovati).

Održano je šest predavanja stručnjaka iz Osijeka, te dva zapažena predavanja znanstvenika izvan Osijeka:

Prof. dr. sc. Vladimir Simeon, predstojnik Zavoda za fizikalnu kemiju PMF-a u Zagrebu:

Hrvatska nomenklatura anorganskih spojeva

Prof. dr. sc. Robert T. Evans, Department of Chemical Pathology, St. James University Hospital, Leeds, Velika Britanija:

Cholinesteraze: Clinical Importance and Implications for the Laboratory.

Koordinator: prof. dr. sc. Elsa Reiner.

Predavanju prof. Simeona prisustvovala je i dr. Vera Simeon, te vidjevši stanje opreme na Katedri kemije, organizirala je sakupljanje iste unutar Instituta za medicinska istraživanja i medicinu rada u Zagrebu, te vrijednu donaciju prosljedila na Katedru kemije PF-a u Osijeku.

Prof. dr. sc. Ranko Wolf, po završetku Domovinskog rata, donirao je Katedri kemije Pedagoškog fakulteta u Osijeku od izlaženja do danas sve tomove *Croatica Chemica Acta (Arhiv za kemiju)*, te sve tomove časopisa *Kemija u industriji* od izlaženja do danas.

Centralna kemijska biblioteka PMF-a na poticaj prof.dr.sc. Đurđice Težak i mr.sc. Vesne Jadrijević u toku Domovinskog rata sakupljaju *Chemical Abstracts* i druge vrijedne časopise te doniraju Katedri kemije PF-a u Osijeku.

Svim donatorima velika hvala na trudu i donacijama.

U toku je oživotvorenje i rad podsekcije za studente. Održano je jedno predavanje i priprema se Okrugli stol o problemima Studija kemije.

N. Trinajstić

Izvješće Glavnog i odgovornog urednika časopisa *Croatica Chemica Acta*

U 1997. godini izašao je 70. tečaj našeg časopisa, koji ima 1062 strane i više od 70 strana priloga. U prvom je svesku ukratko prikazan razvoj našeg časopisa kroz prvih sedamdeset godina. Sva su četiri sveska 70. tečaja izašla unutar kalendarske godine. U vrijeme pripremanja ovog Izvješća već su tiskana prva tri sveska 71. tečaja, a četvrti se svezak nalazi pred izlaskom iz tiska.

Urednički je odbor proširen za jednu članicu (Dr Zvezdana Cimerman) i brojio je 16 članova, a Advisory Board je ostao na istom broju članova kao 1996. godine, te ima 22 člana. Dr Cimerman, koja je vrsna analitička kemičarka i docentica u Odsjeku za kemiju PMF-a, zamoljena je da se pridruži Uredničkom odboru, jer se znatno povećao broj radova koji su počeli pristizati iz analitičke kemije u CCA. Sastanci Odbora održavaju se i dalje svaka tri mjeseca, ali po potrebi i češće. Rad se Uredničkog odbora odvija prema ustaljenoj praksi tako da svaki član Odbora dobiva kontinuirano zaduženja iz svoje specijalnosti ovisno o broju radova koji pristiže u CCA iz njegovog područja. Odluku o prihvatanju ili odbijanju nekog rada donosi glavni i odgovorni urednik u konzultaciji s članom Uredničkog odbora, koji je vodio brigu o tom radu, tj. koji je rad pročitao, odredio recenzente, razmotrio recenzije i zatražio eventualnu reviziju rada, pregledao revidirani rad i donio preporuku o njegovom prihvatanju ili odbijanju. Ako ne postoji u Uredničkom odboru članica ili član, koji dobro poznaju područje iz kojeg je neki podneseni rad, tada se obraćamo za pomoć izvan Odbora i do sada su nam mnogi kolege u tome rado pomogli. Od 1996. godine obvezatno je za sve autore čiji su radovi prihvaćeni za tisak u CCA da pošalju konačnu verziju rada na disketi i s tom novinom više nemamo problema. Svaki rad koji se otisne u CCA sadrži datum kada je rad stigao u Uredništvo, zatim datum kada je revidirana verzija stigla u CCA i konačno datum kada je rad prihvaćen za tisak. Zahvaljujući vještini vrijedne članice Uredničkog odbora i pomoćne urednice Marije Herceg-Rajačić naš je časopis vrlo lijepo predstavljen u Carnet-u, a sadržaj svakog broja se redovito dodaje skupu podataka o CCA. Nadamo se da će i to pridonijeti da svjetska obitelj kemičara još bolje upozna naš časopis. Prema podacima koje raspoložemo svakodnevno se bilježi veliki broj pretraživanja podataka o CCA iz svih strana svijeta.

Djelotvorno i brzo recenziranje, te redovitost izlaženja su preduvjeti da se privuku autori. Izgleda da u tome donekle uspijevamo, pa je porastao broj radova koji pristižu u CCA. U 70. tečaju tiskani su radovi autora iz cijele Hrvatske (dominiraju doprinosi iz Zagreba i s Instituta »Rugjer Bošković«),

te Austrije, Australije, Brazila, Bugarske, Češke, Egipta, Francuske, Grčke, Indije, Italije, Izraela, Kine, Mađarske, Makedonije, Nizozemske, Njemačke, Poljske, Rumunjske, Rusije, SAD-a, Singapura, Slovenije, Škotske, Švicarske i Turske.

Tijekom 1997. godine (od 1. siječnja do 31. prosinca) Uredništvu je podneseno za objavljivanje 74 rukopisa. Od toga broja pristiglih radova prihvaćeno je za tisak 48 radova, 16 je radova odbijeno, jedan je rad povučen, a 9 se radova nalazi u postupku ocjene (recenzije). U priloženoj tablici dani su podaci o tiskanju, sadržaju i troškovima izdavanja časopisa »*Croatica Chemica Acta*« u 1997. godini.

U 70. tečaju CCA objavljen je 71 rad, a godinu ranije (1996) 122 rada, a u 1995. godini 76 radova. Broj je tiskanih radova u 1997. smanjen u usporedbi s 1996. radi financijskih razloga. Jednostavno nemamo dovoljno novaca za izdavanja CCA s više od 80 radova godišnje. Radovi su bili iz sljedećih područja kemije: 31 rad iz fizikalne i teorijske kemije, 5 radova iz organske kemije, 2 rada iz biokemije, 4 rada iz anorganske i strukturne kemije, jedan rad iz analitičke kemije, 25 radova iz kemije voda i mora i 3 rada iz kemije materijala. U 69. tečaju struktura je radova bila sljedeća: fizikalna i teorijska kemije (55), organska kemija (36), biokemija (10), anorganska i strukturna kemija (8), povijest kemije (8) i analitička kemija (5). U 68. tečaju struktura je radova bila sljedeća: fizikalna i teorijska kemija (28), biokemija (22), anorganska i strukturna kemija (20), organska kemija (3) i analitička kemija (1). U 67. tečaju struktura je radova bila: fizikalna i teorijska kemija (26), organska kemija (10), anorganska i strukturna kemija (8), biokemija (1) i analitička kemija (1). Uočava se da CCA sadrži uvijek veliki broj radova iz fizikalne kemije i teorijske kemije, a ostale kemijske grane osciliraju zavisno o tome je li im posvećen specijalni broj.

Prosječno vrijeme od prihvaćanja rukopisa za tisak do izlaska rada iz tiska u 70. tečaju CCA iznosio je za svezak broj 1 (29 radova): 8 mjeseci, za svezak 2 (16 radova): 9,5 mjeseci, za svezak 3 (13 radova): 7,2 mjeseca i za svezak 4 (13 radova): 4,7 mjeseci.

Prema podacima »*Journal Citation Reports*«, vrijednost faktora utjecaja (FU) za CCA za 1996. godinu iznosi 0,595 i predstavlja porast u usporedbi s 1995. godinom (tada je FU bio 0,451). Kako se uspoređujemo sa susjedima? Navest ćemo faktore utjecaja za 1996. godinu za sve nacionalne časopise zemalja, koje nas okružuju i bliže susjede: Italija – *Gazzetta Chimica Italiana* (0,792), Slovenija – *Acta Chimica Slovenica* (0), Austrija – *Monashefte für Chemie* (0,550), Mađarska – *Acta Chimica Hungarica-Models in Chemistry* (0,197), Slovačka – *Chemical papers* (0,186), Češka – *Collection of Czech Chemical Communications* (0,549), Rumunjska – *Revue Roumaine Chimie* (0,162) i Bugarska – *Bulgarian Chemical Communications* (0). Faktor utjecaja za CCA za 1997. iznosi rekordnih 0,836. FU časopisa svih naših susjeda

zaostaju za nama: *Italia-Gazzetta Chimica Italiana* (0,759; ovaj časopis prestaje izlaziti, jer je integriran u europske časopise za kemiju), Slovenija – *Acta Chimica Slovenica* (0), Austrija – *Monashefte für Chemie* (0,546), Mađarska – *Acta Chimica Hungarica-Models in Chemistry* (0,393), Slovačka – *Chemical papers* (0,150), Češka – *Collection of Czech Chemical Communications* (0,550), Rumunjska – *Revue Roumaine Chimie* (0,217) i Bugarska – *Bulgarian Chemical Communications* (0).

Budući da je ukupan broj citata CCA prošlih godina prilično konstantan: 554 (1993), 579 (1994), 554 (1995), 627 (1996) i 600 (1997), slijedi da mogući uzrok osciliranju faktora utjecaja CCA treba tražiti u slaboj neposrednoj citiranosti, koja je u izravnoj vezi sa nedovoljno brzom i širokom distribucijom našeg časopisa. To bi se moglo popraviti otkada je CCA u World Wide Web-u, a i kolektivnim naporom svih članova HKD tako da šalju kolegama u svijetu primjerke CCA, koji bi ih mogle zanimati.

Na kraju zahvaljujem se na predanom radu urednicima specijalnih brojeva kolegicama Boženi Čosović i Veri Žutić i kolegi Tomislavu Živkoviću, pomoćnim urednicama gospođama Mariji Herceg-Rajačić, Biserki Žinić i Greti Prajdić, tajnici gospođi Veri Mikulčić i svim članicama i članovima Uredničkog odbora i Advisory Board-a. Također se zahvaljujem recenzentima na djelotvornom i brzom ocjenjivanju rukopisa za naš časopis. Ovo je i dobra prilika da se zahvalim Ministarstvu znanosti i tehnologije Republike Hrvatske za financijsku podršku našem časopisu s nadom da će nastaviti financijski pomagati CCA tako da i dalje izlazi redovito s kvalitetnim priložima.

TABLIČNI PREGLED

podataka o tiskanju, sadržaju i troškovima izdavanja 70. tečaja CCA u 1997. godini

	No. 1	No. 2.	No. 3.	No 4.	
Opći podaci					
Redakcija zaključena	15.01.1997.	14.02.1997.	30.07.1997.	10.09.1997.	
Izdao iz tiska	04.1997.	06.1997.	09.1997.	11.1997.	Ukupno
Opseg					
Redovitih stranica	472	262	148	180	1062
Stranica priloga	16	22	6	46	90
Oglas	1	1	1	2	5
Sadržaj					
Orig. znan. radovi	25	16	10	12	63
Autorski pregledi	1	-	-	1	2
Prikazi	2	-	-	-	2
Mišljenja	1	-	-	-	1
Konfer. prilozi	-	-	2	-	2
Bilješke	-	-	1	-	1
Troškovi					
Tiskarski troškovi	61.290,00	37.971,00	22.584,00	28.905,00	150.750,00
Troškovi uređivanja	41.008,03	29.871,94	18.744,86	35.318,20	124.943,03
Administracija	5.402,90	5.402,90	5.402,90	5.743,39	21.932,09
Poštarina	5.752,35	5.921,65	4.719,10	4.036,90	20.490,00
Ukupno	113.453,28	79.167,49	51.450,86	74.063,49	318.135,12

T. Cvitaš

Izješće Sekcije za kemijsku izobrazbu za 1998. godinu

Nakon dulje stanke Sekcija za kemijsku izobrazbu počela je s aktivnijim radom u veljači 1998. godine. Sastanci se održavaju redovito svakog ponedjeljka u 19 sati u prostorijama Zavoda za opću i anorgansku kemiju Prirodoslovno-matematičkog fakulteta u Savskoj cesti 77.

Pritom se drže stručna izlaganja o temama od interesa za školske nastavnike, raspravlja se o organizacijskim problemima nastave, nastavnim programima, učeničkim natjecanjima i sl. Uz to se svaki puta izvode demonstracijski a katkad još i zajednički pokusi koji bi se gotovo svi uz minimalna sredstva mogli izvoditi i u školskoj nastavi. U školskoj je godini 1997/98 tako održano 18 sastanaka a u prvoj polovici ove školske godine bit će ih ukupno 14. Posjećenost tih sastanaka bi mogla biti znatno bolja, ali ipak obično nas je 15 do 20. Vrijednost tih sastanaka je vjerujem u neformalnim stručnim razgovorima znanstvenika i školskih nastavnika u međusobnom informiranju i izgradnji povjerenja. Posebno bih želio istaknuti zalaganje Prof. Milana Sikirice da svaki puta pripremi i izvede barem jedan pokus. Zahvalio bih se svim članovima Sekcije za svoje doprinose radu i još posebno dr. Mirni Galešić za uredno vođenje zapisnika.

Apelirao bih na sve članove našega društva da se barem koji puta pridruže sastancima, da možda izlože neki problem zanimljiv za nastavu kemije, održe koje predavanje ili pokažu koji pokus. Nastava prirodnih znanosti u ozbiljnim je problemima, interes mlađih generacija za kemiju je vrlo slab i nemojmo očekivati od drugih da će ga povećati.

Održani sastanci Sekcije

Dan	Tema	Pokus*
09.02.98	Dogovor o radu	M.S.: Kaljenje čelika
16.02.98		M.S.: Svojstva bakra
23.02.98	N. Judaš: Kristalna rešetka/kristalna struktura	T.F.: Kemijski oscilatori
02.03.98	T. Cvitaš: Elektronegativnost	P.V.: Stara Nassau reakcija
09.03.98	P. Vrkljan: Periodni sustav elemenata	T.C.: »Obojene ravnoteže«
16.03.98	A. Ketović: Iskustva s natjecanja	M.S.: »Crna mamba«
23.03.98	N. Judaš: Program kemije za 7. razred P. Vrkljan: Jednadžba kemijske reakcije	M.S.: Efekt staklenika

30.03.98	Rasprava o programu kemije u o.š.	M.S.: Model dipola, Fotografije pri danjem svjetlu
06.04.98	N. Raos: Alkemijski simboli P. Vrkljan: Površina srebra i silicija (STM)	M.S.: Eksplozije
20.04.98	T. Cvitaš: Struktura atoma Prijevod knjige <i>Molekule</i> od Atkinsa	M.S.: Raspršenje svjetlosti Film: Atomi i molekule
27.04.98	M. Hus: Razredbeni ispiti na fakultetu	M.S.: 1. Struktura i svojstva plastika, 2. Aminoplasti
04.05.98	P. Vrkljan: Spontana endotermna reakcija	P.V.: Endotermna reakcija 1 M.S.: Svojstva mjedi
11.05.98	T. Cvitaš: Iz Ministarstva prosvjete	M.S.: Voda kao upaljač T.C.: Egzotermna kristalizacija
18.05.98	M. Sikirica: O okruglom stolu na temu izobrazbe	T.C.: Tekući zrak M.S.: Hladna vatra P.V.: Praskave bombice
25.05.98	N. Judaš: O državnom susretu mladih kemičara	M.S.: Iz elemenata u spoj P.V.: Srebro iz fiksira
01.06.98	Rasprava o državnom natjecanju učenika Plan rada za 1998/99	M.S.: Endotermna reakcija 2 T.M.: Učenički pokus 1
08.06.98	A. Čizmek: O državnom natjecanju	M.S.: Katalitička oksidacija alkohola I.H.: Učenički pokus 2
15.06.98	Plan rada za 1998/99	M.S.: Žičani modeli molekula
21.09.98	P. Vrkljan: Elektronska struktura atoma	P. V.: Linijski spektri plamena M.S.: Ionizacijska energija T.C.: Gusta slagalina na vodi
28.09.98	M. Sikirica: Kemija čvrstog stanja	M.S.: Kvarcni upaljač Žarenje stakla Struktura Cu ₂ HgI ₂
05.10.98	O sastanku kemičara u Splitu	M.S.: Otvrđnjavanje čavla
12.10.98	N. Raos: Bioanorganska kemija	M.S.: Enzimski raspad H ₂ O ₂
19.10.98	T. Cvitaš: Spektroskopija, boja i struktura	M.S.: Fluorescencija Plibex tabl.
26.10.98	M. Sikirica: Elektrokemijski članci	M.S.: Galvanski članak
02.11.98	Rasprava o nastavnim zaduženjima, količini gradiva, elementima ocjenjivanja	M.S.: Izrada olovne elektrode Toplinska vodljivost H ₂
09.11.98	N. Judaš: Poliklorirani bifenili	M.S.: Perpetuum mobile – ptica M.S.: Limenka spreja i vatra

16.11.98	T. Cvitaš: Atomske orbitale	M.S.: Brzina difuzije
23.11.98	M. Sikirica: Olovne ploče akumulatora	M.S.: $\text{CaCl}_2 \times 8\text{NH}_3$
30.11.98	Plan rada za drugo polugodište	M.S.: Efekt staklenika
07.12.98	M. Hus: Radiokontaminacija drva	M.S.: Kemiluminiscencija i singletni kisik M.H.: Detektor zračenja
14.12.98	M. Osmak: Karcinogeneza	M.S.: Zamjena za digestor
21.12.98	M. Plavšić: Kemija mora	M.S.: Termitna smjesa

* M.S. – Prof Milan Sikirica (PMF), P.V. – Petar Vrkljan (XVIII gimn.), T. F. – Tomislav Friščić (PMF), T.C. – Tomislav Cvitaš (PMF), T.M. – Tomica Mance (KGT©), I.H. – Ivan Halasz (V gimn.)

Uz taj rad Sekcije treba spomenuti vrlo vrijedan rad e-škole za mlade znanstvenike Hrvatskoga prirodoslovnog društva, čiji kemijski dio pod okriljem HKD vodi dr. sc. Ernest Meštrović. Cilj tog projekta jest povezivanje znanstvenika i učenika putem elektroničkog medija koji postaje sve dostupniji širom Hrvatske. Postoji više načina uključivanja u e-školu: učenici mogu postavljati pitanja na koja unutar dan dva dobivaju odgovore od stručnjaka (kemija //hpd.botanic.hr), mogu se naći korisni kemijski sadržaji za proširenje znanja, može se sudjelovati u diskusiji o kemijskim problemima (<http://hpd.botanic.hr/>), nastavnici mogu naći mnoštvo materijala za primjenu u nastavi a i informacije o dostupnoj opremi u Hrvatskoj (<http://hpd.botanic.hr/kem/kemija.html>). Posebno je vrijedno istaknuti stimulaciju interesa učenika za prirodoslovlje putem mini-projekata, u kojima učenici sami pod voditeljstvom znanstvenika ispituju neke pojave. Takvi projekti mogu biti temeljni maturálnih ili natjecateljskih radova.

I ovdje se pozivaju svi članovi HKD da posjete www-stranice e-škole, da svojim primjedbama i sugestijama obogate sadržaje i potpomognu razvoju interesa za kemiju među mladima. E-škola se ostvaruje uz potporu CARNeta – Hrvatske akademske i istraživačke mreže i fundacije Otvorenog društva Soros, na čijoj se financijskoj pomoći zahvaljujemo. Ujedno se nadamo da će i Ministarstvo prosvjete i športa naći sredstva da potpomogne taj izuzetno vrijedni projekt.

Ad. 6. Predsjednik HKD otvorio je raspravu o izvješćima podnesenim ovoj skupštini.

Prvi se za riječ javio Pravdić, koji je naglasio da nema koordinacije s Hrvatskim prirodoslovnim društvom i da predstavnik HKD nije sudjelovao u radu Velikog i Malog vijeća HPD. Također je istaknuo da bi se HKD tre-

balo više zalagati u odgovarajućim državnim institucijama za poboljšanje financijskog stanja u znanosti. Predsjednik HKD Z. Meić odgovorio je da je nedolazak na sjednice HPD propust, koji će se pokušati ispraviti. Što se tiče zalaganja za poboljšanje financijskog stanja u znanosti, predsjednik je odgovorio da je više puta slao pisma i upućivao telefonske pozive u Ministarstvo znanosti i tehnologije na koja nije dobivao odgovore.

Sljedeći se za raspravu javio D. Sunko, koji je istaknuo da bi HKD trebao pokrenuti međunarodne veze. Naime, republička društva u bivšoj državi bila su članovi FECS. Hrvatska je danas spomenuta kao članica, ali još uvijek nema predstavnika u federaciji. D. Sunko je apelirao na nove časnike HKD da poduzmu nešto u tom smislu.

Nakon toga se za riječ javio T. Cvitaš, koji je istaknuo da Hrvatska aktivno sudjeluje u članstvu IUPAC-a, preko njega kao člana, te je obavijestio članove o reorganizaciji IUPAC-a. IUPAC napušta svoju zatvorenost i poziva sve države članice da se aktivnije uključe u suradnju preko novih projekata.

Ad. 7. Po ovoj točki nije bilo rasprave.

Ad. 8. Na temelju prethodnog izvještaja Nadzornog odbora predložene su razrješnice Upravnom odboru i Redakciji časopisa CCA. Skupština je to prihvatila.

Ad. 9. Predsjedništvo HKD dalo je prijedlog liste časnika za sljedeće mandatno razdoblje od dvije godine 1998–2000., kao i prijedlog za Redakcijski odbor CCA

PRIJEDLOG LISTE ČASNIKA HKD

Časnici Hrvatskoga kemijskog društva za razdoblje 1998–2000. predloženi za izbor na redovitoj godišnjoj skupštini 10. prosinca 1998:

UPRAVNI ODBOR

Predsjednica	Mirjana Eckert Maksić
Dopredsjednik	Zlatko Meić
Tajnica	Andreja Lesac
Blagajnik	Miće Kovačević
Glavni urednik CCA	Nenad Trinajstić
Članica	Marija Šindler-Kulyk
Član	Ernest Meštrovic
Za predstavnika HBD	Boris Mildner
Za predstavnika HDKI	Danko Škare

SUD ČASTI NADZORNI ODBOR

Smiljko Ašperger Krešimir Jakopčić
Matko Orhanović Vladimir Simeon
Dionis E. Sunko Franjo Ranogajec (zamjenik)

POMOĆNE UREDNICE

Marija Herceg-Rajačić
Greta Prajdić
Biserka Žinić

REDAKCIJSKI ODBOR

M. Biruš	M. Lovrić
N. Brničvić	K. Mlinarić-Majerski
Z. Cimerman	E. Reiner
M. Dumić	A. Sabljic
M. Herceg	M. Šindler-Kulyk
N. Kallay	V. Šunjić
D. Keglević	S. Tomić-Pisarević
L. Klasinc	Z. Veksli

M. Eckert-Maksić, nova predsjednica HKD, zahvalila je na povjerenju i na izboru. Naglasila je da je novi Upravni odbor svjestan problema s kojima se susreće (nema mlađih članova, nedostatak prostora). Uloga Društva nije onakva kakva bi trebala biti s obzirom na stručnost članova i tradiciju društva. Pokušat će se to popraviti, a za to je potrebna potpora svih članova društva.

Po svršetku skupštine, Z. Meić je pozvao prisutne na malu zakusku.

Temeljem Zakona o udrugama (Narodne novine 70/1997), Hrvatsko kemijsko društvo (HKD) moralo je uskladiti svoj Statut s odredbama ovog Zakona, što je i učinjeno donošenjem Statuta HKD-a na Skupštini održanoj 7. siječnja 1998.

Rješenjem Ministarstva uprave (klasa: UP/I-230-02/98-01/375), ur. broj: 515-02-02-99-4, datum: 28. siječnja 1999, društvo je pod nazivom »Hrvatsko kemijsko društvo« upisano u Registar udruga Republike Hrvatske (pod brojem: 00001303) sa sjedištem u Zagrebu, Marulićev trg 19/II.

S namjerom što bolje obavještenosti članova Upravni odbor HKD-a odlučio je u ovom prilogu tiskati tekst novog Statuta.

STATUT Hrvatskog kemijskog društva

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Naziv udruge je Hrvatsko kemijsko društvo. Skraćeni naziv udruge je HKD.

HKD je pravna osoba registrirano pri Ministarstvu uprave Republike Hrvatske.

Članak 2.

Sjedište HKD-a je u Zagrebu, Marulićev trg 19.

Područje djelovanja HKD-a je Republika Hrvatska.

Članak 3.

Pečat HKD-a je okruglog oblika promjera 28 mm. Uz obod pečata piše »HRVATSKO KEMIJSKO DRUŠTVO«, a u sredini »ZAGREB«.

Članak 4.

HKD se može učlaniti u nacionalne i međunarodne znanstvene i strukovne udruge koje djeluju na području kemije i drugih prirodoslovnih znanosti.

II. CILJEVI I DJELATNOST HKD-a

Članak 5

Cilj je HKD-a razvijati i promicati znanstvenu, stručnu i nastavnu djelatnost na svim područjima čiste i primijenjene kemije.

Članak 6.

Ciljevi se HKD-a ostvaruju sljedećim djelatnostima:

- održavanje predavanja i rasprava
- osnivanje i održavanje stručnih knjižnica i čitaonica HKD-a
- izdavanje znanstvenih i stručnih periodičkih publikacija i monografija u skladu sa Zakonom o izdavaštvu
- priređivanje znanstvenih i stručnih sastanaka, simpozija, kongresa i izložaba
- prikupljanje i sređivanje građe te davanje preporuka za hrvatsko kemijsko nazivlje i nomenklaturu
- poticanje znanstvenog i stručnog rada na području kemije te njezina popularizacija
- briga za promicanje i poboljšavanje nastave kemije na svim stupnjevima izobrazbe, uključujući i permanentnu izobrazbu
- osnivanje stručnih sekcija i komisija te koordiniranje njihovog rada
- dodjeljivanje nagrada za znanstvena djela i životno djelo, što se regulira posebnim pravilnikom
- davanje stručnih mišljenja o pitanjima važnim za struku i za opći napredak zemlje (iskorišćivanje sirovina i izvora energije, razvoj kemijske industrije, zaštita okoliša)
- uspostava i održavanje službenih, stručnih i kolegijalnih odnosa s područnicama HKD-a, sa sličnim udrugama i organizacijama u Republici Hrvatskoj, kao i s nacionalnim i internacionalnim kemijskim udrugama
- pružanje moralne potpore članovima HKD-a u njihovom profesionalnom djelovanju.

III. ČLANSTVO

Članak 7.

Članom HKD-a u skladu s člankom 3. Zakona o udrugama može postati državljanin Republike Hrvatske i stranac koji je završio ili pohađa studij kemije ili srodan studij na sveučilištu ili odgovarajućoj visokoj ili višoj školi, kao i osoba koja je završila studij neke druge struke, ali je njezina djelat-

nost vezana uz kemijsku struku i njezin razvitak u Republici Hrvatskoj, te pravna osoba sa sjedištem u Republici Hrvatskoj ili u inozemstvu.

Predstavnik pravnog osobe u HKD-u imanjuje osoba ovlaštena za zastupanje pravne osobe.

Članak 8.

Članovi HKD-a su redoviti i počasni.

Članak 9.

Redovitim članom se postaje na vlastitu želju ispunjavanjem pristupnice i odlukom Upravnog odbora o odobrenju članstva.

Upravni odbor može donijeti odluku o primanju u članstvo fizičke ili pravne osobe, uz njezinu suglasnost, koja je HKD-u poklonila značajniji novčani iznos, nepokretne ili pokretne stvari ili druga imovinska prava.

Danom primitka u članstvo HKD-a smatra se dan odluke upravnog odbora o učlanjenju.

Članak 10.

Počasnim članom se postaje odlukom Skupštine o dodjeli počasnog članstva na temelju obrazloženog prijedloga Upravnog odbora, ili najmanje tri-deset redovitih članova HKD-a.

Počasnim članom može postati osoba koja se istaknula izuzetno vrijednim znanstvenim radovima na području kemije, kao i osoba koja ima vrlo velike zasluge za napredak kemije ili HKD-a.

Počasni član ima sva prava redovitoga člana, oslobođen je plaćanja članarine društvu i pripada mu po jedan primjerak svake publikacija HKD-a.

Članak 12.

Evidenciju članova vodi tajnik HKD-a. Evidencija sadrži osnovne osobne podatke članova HKD-a, potrebnih za identifikaciju i obavješćivanje. Odluku o vrsti podataka koji se evidentiraju donosi Upravni odbor. Evidencija se vodi na odgovarajućem mediju na razumljiv i dostupan način.

Članak 13.

Članstvo u HKD-u može prestati:

- po vlastitoj želji člana, o čemu je dužan pismeno obavijestiti Upravni odbor
- isključenjem zbog dugovanja članarine i/ili članske pretplate dulje od dvije godine

- isključenjem ako Sud časti nađe da se član ogriješio o svoje članske dužnosti ili se pokazao nedostojnim članstva u HKD-u

Odluku o prestanku članstva donosi Upravni odbor.

U slučaju isključenja, član se ima pravo pritužiti prvoj narednoj Skupštini HKD-a. Odluka Skupštine je konačna.

Članak 14.

Dužnosti su člana HKD-a:

- plaćanje članarine
- priznavanje i poštovanje Statuta i ostalih propisa HKD-a, te poslovnog i kućnog reda
- aktivno sudjelovanje u radu HKD-a
- potpomaganje HKD u ostvarivanju njegovih zadaća i briga za utjecaj i razvitak kemijske struke u Republici Hrvatskoj
- odgovoran, stručan i savjestan rad u organima i tijelima HKD-a u koja je izabran
- odgovoran, stručan i savjestan rad na zadacima i projektima HKD-a u koje je uključen na vlastitu želju
- čuvati i braniti ugled i korist HKD-a i staleža kemičara
- čuvati imovinu HKD-a i savjesno ispunjavati svoje obaveze prema HKD-u.

Članak 15.

Prava su člana HKD-a:

- da bira i bude biran u organe i tijela HKD-a
- da dolazi na Skupštinu i sve sastanke HKD-a, raspravlja na njima i iznosi prijedloge
- da inicira i predlaže unapređenje rada HKD-a
- da postavlja pitanja i dobije odgovor o odgovornosti za rad u organima i tijelima HKD-a
- da se prema svojoj sposobnosti i stručnosti uključuje u odgovarajuće aktivnosti HKD-a
- da sudjeluje na predavanjima koja održava HKD, kao i da sam drži predavanja, ta da sudjeluje u svim drugim priredbama što ih HKD organizira
- da se služi svim povlasticama i pravima što ih je HKD steklo za svoje članove
- da posjećuje prostorije HKD-a, te da se služi knjižnicom HKD-a po utvrđenom kućnom redu

- da dobiva publikacije HKD-a po povlaštenoj cijeni za članove
- da dovodi goste na predavanja i priredbe što ih organizira HKD.

Članak 16.

Protiv člana HKD-a koji se ogriješio o svoje članske dužnosti, pitanja akademske, znanstvene ili strukovne etike, ili se pokazao nedostojnim članstva u HKD-u, pokreće se postupak stegovne odgovornosti.

Postupak može pokrenuti Upravni odbor, Nadzorni odbor, Sud časti, ili se može pokrenuti na temelju pismeno obrazloženog zahtjeva najmanje tri člana HKD-a Upravnom odboru.

Članak 17.

Postupak o stegovnoj odgovornosti provodi Sud časti.

Sud časti može odbaciti prijedlog za pokretanje postupka o stegovnoj odgovornosti, ako utvrdi da je prijedlog neutemeljen.

U tijeku pokrenutog postupka o stegovnoj odgovornosti Sud časti je dužan saslušati svaku zainteresiranu stranku i po okončanju postupka u najkraćem roku donijeti pismenu presudu koju mora dostaviti zainteresiranim strankama, Upravnom odboru i prvoj sljedećoj Skupštini HKD-a.

Utvrđi li Sud časti svojom presudom krivnju člana, presuda se objavljuje u glasilu HKD-a.

U slučaju teške povrede članske dužnosti, akademske, znanstvene ili strukovne etike, ili u slučaju ocjene o nedostojnosti članstva u HKD-u, Sud časti može donijeti najtežu presudu o isključenju iz HKD-a.

Na presudu se može podnijeti prigovor prvoj narednoj Skupštini HKD-a po primitku presude. Odluka Skupštine je konačna.

IV. PREDSTAVLJANJE, ZASTUPANJE I UPRAVLJANJE DRUŠTVOM

Članak 18.

HKD predstavlja i zastupa predsjednik HKD-a.

Predsjednik HKD-a može pismeno u pojedinom slučaju ovlastiti pojedinog člana Upravnog odbora za predstavljanje ili zastupanje HKD-a. U slučaju nemogućnosti Predsjednika HKD-a za pismeno prenošenje ovlasti, odluku o predstavljanju i zastupanju HKD-a donosi Upravni odbor.

Članak 19.

HKD ima Skupštinu, Upravni odbor, Nadzorni odbor i Sud časti.

Članak 20.

Skupština je najviši organ HKD-a, a čine je svi članovi HKD-a.

U nadležnosti je Skupštine

- donošenje Statuta, pravilnika i drugih općih spisa HKD-a
- razmatranje i usvajanje programa i izvještaja o radu HKD-a
- usvajanje financijskih dokumenata HKD-a
- biranje i razrješavanje časnika Upravnog odbora, Nadzornog odbora, Suda časti, predsjednika, tajnika i blagajnika HKD-a, te glavnog urednika i članova uredništva
- osnivanje podružnica i sekcija
- donošenje odluke o počasnim članovima
- odlučivanje o žalbama na presude Suda čast u stegovnom postupku

U nadležnosti je Skupštine i opoziv članova tijela HKD-a prije isteka mandata ukoliko nesavjesno izvršavaju svoje obveze ili postupaju protivno odredbama Statuta.

Članak 21.

Skupština se sastaje najmanje jednom godišnje. Skupštinu saziva Upravni odbor, predsjednik ili najmanje 20 članova HKD-a, ako Upravni odbor nije prihvatio njihovo traženje za sazivanje Skupštine.

Skupština pravovaljano odlučuje ako je nazočno najmanje 1/4 članova HKD-a. Ukoliko u vrijeme zakazano za održavanja Skupštine nema kvoruma, čeka se 30 minuta. Nakon isteka naznačenog vremena, Skupština će odlučivati pravovaljano ako je nazočno 30 članova HKD-a.

Skupština odlučuje jednostavnom većinom glasova nazočnih članova HKD-a.

Članak 22.

Radom Skupštine rukovodi predsjednik HKD-a.

O radu Skupštine vodi se zapisnik, čiji je sastavni dio popis nazočnih članova s njihovim vlastoručnim potpisom.

Skupština javnim glasanjem, dizanjem ruku, bira dva zapisničara i dva ovjerovitelja zapisnika na prijedlog predsjednika HKD-a, ili nazočnog člana Skupštine.

Članak 23

Upravni je odbor organ upravljanja HKD-om.

U nadležnosti je Upravnog odbora da:

- izvršava odluke Skupštine
- saziva Skupštnu HKD-a i predlaže dnevni red
- donosi odluke o prijemu članova i predlaže počasne članove
- predlaže osnivanje podružnica, sekcija
- upravlja imovinom HKD-a
- određuje iznos članarine i članske pretplate
- priprema i predlaže Skupštini financijske planove i izvještaje te završni račun
- priprema i predlaže Skupštini program i izvještaj o radu
- provodi prihvaćeni program rada HKD-a
- osniva povjerenstva i proglašava nagrade za znanstveni rad
- osniva trajna ili ad hoc povjerenstva, odbore ili radne skupine za obavljanje pojedinih zadaća HKD-a
- održava vezu i suradnju s domaćim i međunarodnim kemijskim i srodnim udrugama
- organizira aktivnosti za realizaciju djelatnosti iz članka 6.
- obavlja ostale poslove HKD-a.

Članak 24.

Upravni odbor ima 7 članova. To su predsjednik HKD-a, dopredsjednik HKD-a (u pravilu prethodni predsjednik) tajnik HKD-a, blagajnik HKD-a, glavni urednik časopisa CROATICA CHEMICA ACTA, te još dva člana, koji se biraju između redovitih članova HKD-a.

Mandat članova Upravnog odbora je dvije godine.

Članak 25.

Upravni odbor za svoj rad odgovara Skupštini HKD-a. Za donošenje valjane odluke potrebna je natpolovična prisutnost članova Upravnog odbora. Odluke se donose većinom glasova članova Upravnog odbora (tj. barem četiri člana).

Članak 26.

Predsjednik HKD-a vodi sjednice Upravnog odbora, referira Skupštini u ime Upravnog odbora, prati i odgovara za zakonitost rada organa i cijelog HKD-a, prati izvršenje odluka Skupštine, Upravnog odbora i drugih organa HKD-a, sklapa po odobrenju Upravnog odbora ugovore u ime HKD-a, te obavlja druge izvršne poslove.

Članak 27.

Dopredsjednik HKD-a pomaže u radu predsjedniku HKD-a i u odsutnosti predsjednika predstavlja HKD na manifestacijama.

Članak 28.

Tajnik HKD-a vodi evidenciju članstva i organizacije HKD-a, vodi dokumentaciju i arhivu HKD-a, priprema sjednice Skupštine, Upravnog odbora i drugih organa HKD-a te organizira tekuće poslovanje.

Članak 29.

Blagajnik HKD-a vodi evidenciju plaćanja članarine, vodi evidenciju svih prihoda i rashoda HKD-a, izrađuje financijske planove i izvještaje, vodi priručnu blagajnu, te podnosi blagajnički izvještaj.

Za obavljanje stručnih računovodstvenih i knjigovodstvenih poslova HKD može angažirati profesionalnu osobu, koja radi pod nadzorom predsjednika i blagajnika HKD-a.

Članak 30.

Nadzorni odbor ima tri člana. Dužnost je Nadzornog odbora kontrola rada, pridržavanja Statuta i drugih akata, kontrola financijskog poslovanja i zaštite imovine.

Nadzorni odbor dužan je jednom godišnje pregledati poslovanje HKD-a i podnijeti izvještaj Skupštini.

Mandat članova Nadzornog odbora je dvije godine.

Članak 31.

Izbor predsjednika, dopredsjednika, tajnika, blagajnika, glavnog urednika i ostalih članova Upravnog odbora te članova Nadzornog odbora provodi se javnim ili tajnim glasovanjem, prema odluci Skupštine.

Kandidacijska lista s potrebnim ili većim brojem kandidata formira se na Skupštini prije glasovanja.

Izabrani su kandidati koji su dobili veći broj glasova.

Članak 32.

Izabrani članovi Upravnog i Nadzornog odbora te drugih organa obavljaju svoje dužnosti dobrovoljnim radom.

Skupština može donijeti odluku da poslovi predsjednika, tajnika, blagajnika ili administrativnog djelatnika budu profesionalni, koji se odnos mora regulirati u skladu s važećim zakonskim propisima.

V. IMOVINA, ODGOVORNOST I FINACIJSKO POSLOVANJE

Članak 33.

Imovinu HKD-a čine novčana sredstva, njene nepokretne i pokretne stvari te druga imovinska prava.

Članak 34.

Za svoje obveze HKD odgovara cijelom svojom imovinom.

Članak 35.

Za svoje djelovanje HKD ostvaruje novčana sredstva od:

- članarine i pretplate na časopis
- prodaje publikacija HKD-a
- subvencija državnih organa i ustanova
- dobrovoljnih priloga i donacija gospodarskih tvrtki i pojedinaca
- ostavština i zaklada
- organiziranja kongresa, simpozija i sl.
- te od ostalih izvora.

HKD može stjecati nepokretne i pokretne stvari te druga imovinska prava kupnjom, darovima i donacijama.

Moguća ostvarena dobit koristi se za financiranje temeljnog djelovanje društva (opisana u članku 6) u skladu sa financijskim planom društva.

Članak 36.

Sredstva se raspoređuju financijskim planom za svaku godinu.

Financijski plan priprema i predlaže Upravni odbor HKD-a, a usvaja Skupština HKD-a.

Članak 37.

HKD ima svoj žiroračun.

Pravo potpisa imaju predsjednik, tajnik i blagajnik HKD-a.

VI. IZDAVAČKA DJELATNOST

Članak 38.

U skladu sa Zakonom o izdavačkoj djelatnosti HKD izdaje časopis CROATICA CHEMICA ACTA, u kojem se objavljuju znanstveni radovi iz područja

kemije, a u njegovu prilogu ili u posebnom glasilu, prikazi knjiga, društvene vijesti i obavijesti i drugi napisi vezani uz djelatnosti HKD-a.

Odluku o promjeni imena i karaktera časopisa, te o prestanku izlaženja može donijeti jedino Skupština HKD-a.

Članak 39.

Uređivanje i izdavanje časopisa organizira glavni urednik i Urednički odbor sastavljen od potrebnog broja članova koje bira Skupština HKD-a za razdoblje od dvije godine.

U razdoblju između Skupština Urednički odbor može po potrebi kooptirati nove članove, uz suglasnost Upravnog odbora.

Glavnom uredniku i Uredničkom odboru pomaže pri uređivanju i izdavanju glasila (osobito pri ocjenjivanju radova i pri donošenju načelnih odluka) Savjetodavni odbor, sastavljen od najistaknutijih domaćih i inozemnih znanstvenika. Članove Savjetodavnog odbora imenuje Skupština HKD-a, na prijedlog glavnog urednika i Uredničkog odbora, na razdoblje od tri godine.

Članak 40.

Za pojedine publikacije HKD-a Upravni odbor može, po potrebi, imenovati na prijedlog glavnog urednika posebne urednike ili uredništva, za razdoblje potrebno za izvršenje povjerenog im posla.

VII. PODRUŽNICE I SEKCIJE

Članak 41.

Odlukom Upravnog odbora može se za određeno zemljopisno područje osnovati Podružnica HKD-a, a za određenu djelatnost može se osnovati sekcija i podsekcija HKD-a, ako postoji najmanje 10 zainteresiranih redovitih članova HKD-a koji će djelovati u Podružnici ili sekciji.

Ime podružnice HKD-a mora sadržavati ime mjesta ili kraja u kojem djeluje, a ime sekcije HKD-a mora sadržavati oznaku djelatnosti.

Članak 42.

Podružnice HKD-a, sekcije i podsekcije HKD-a djeluju samostalno u okviru svrhe za koju su osnovane, a u skladu s ciljevima, djelatnošću i odredbama Statuta HKD-a.

Rad Podružnice HKD-a koordinira predsjednik podružnice, a sekcije i podsekcije HKD-a koordinira pročelnik sekcije, odnosno podsekcije.

Predsjednika podružnice i pročelnika sekcije biraju članovi podružnice odnosno sekcije, za razdoblje od dvije godina, a izbor potvrđuje Skupština HKD-a.

Pravilnikom ili odlukom članova podružnice, sekcije ili podsekcije može se utvrditi ustroj i časnici podružnice, sekcije ili podsekcije.

Članak 43.

Podružnice i sekcije obavezno izvještavaju o svom radu Upravni odbor i Skupštinu HKD-a bar jednom godišnje i prilažu svoj pismeni izvještaj o radu.

Skupština HKD-a može na prijedlog Upravnog odbora donijeti odluku o prestanku djelovanja podružnice ili sekcije zbog neaktivnosti ili nepoštivna odredbi Statuta HKD-a.

VIII. ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 44.

Djelovanje i aktivnosti HKD-a su javne. Tijela i časnici HKD-a dužni su članovima i zainteresiranim osobama izvan HKD-a učiniti dostupnim obavijesti o svom radu.

Skupštini i sjednicama drugih tijela HKD-a, predavanjima, raspravama te drugim znanstvenim i stručnim manifestacijama HKD-a, osim članova, mogu biti nazočne i druge zainteresirane osobe i predstavnici medija.

Službene izvještaje i obavijesti o radu HKD-a može davati predsjednik HKD-a ili osoba koju on ovlasti.

Članak 45.

Statut usvaja Skupština HKD-a natpolovičnom većinom glasova prisutnih. Izmjene i dopune Statuta donose se prema postupku donošenja Statuta.

Članak 46.

Statut ili izmjene Statuta stupaju na snagu časom prihvatanja na Skupštini.

Članak 47.

HKD prestaje djelovati u slučajevima predviđenim Zakonom.

U slučaju prestanka djelovanja HKD-a imovinu nakon namirenja vjerovnika i svih troškova preuzima Sveučilište u Zagrebu.

Predsjednik HKD-a:
Dr. sc. Zlatko Meić